

Nr 192.

Av herr **Edberg**, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om medgivande, att trampsax må användas för fångande av räv i Norrland och Dalarna.

En gång i tiden var jakten en av vårt folks huvudnäringar. I våra dagar betraktas den dock endast som en binäring, ehuru icke såsom den obetydligaste. Särskilt under kristiden har folket mer än vanligt lagt an på fångst av småvilt, utgörande en värdefull tillökning i det dagliga brödet.

Detta förhållande har i viss mån verkat därhän, att tillgången på småvilt i Norrland på senaste tid hastigt minskats. Största orsaken till denna minskning torde dock få tillskrivas den mängd rovdjur, vilka ock alltjämt föröka sig. Särskilt uppträda hökar, ugglor, hermelin (lekatt) m. fl. i stor myckenhet. Den största fienden till allt matnyttigt småvilt är dock säkerligen den sluge mickel räv. Den skada räven åstadkommer i det hänseendet är rent av häpnadsväckande. Man skulle kunna tro, att räven i sina fångster stannade vid måttliga gränser, men så är icke fallet. Motionären har genom att följa en rävs nattspår efter nyfallen snö kunnat konstatera, att icke mindre än tre harar på en enda natt fått släppa livet till för en räv.

Att räven också är fågelns värste fiende, behöver väl knappast påpekas.

Sedan våra myndigheter utfärdat förbud att i trampsax fånga räv i Norrland, har djuret i denna del av landet förökats i oroväckande grad. Försök ha verkställts att fånga räv i s. k. halsjárn, men detta fångstsätt lyckas sällan, enär räven är alltför slug att låta sig fångas på dylikt sätt. Och att jaga räv för hund i de norrländska bergiga skogsbygderna är som att spela på lotteri. Räven går nämligen i de flesta fall flera mil till skogs och gömmer sig i sina lyor bland bergen.

Enda sättet att i någon mån hämma rävens tillväxt är enligt mitt förmenande ett upphävande av förbudet att fånga räv i trampsax.

Häremot kan invändas:

- 1) Det finns andra medel, t. ex. gift, varmed man kan taga död på

räven. Detta sätt är i de norrländska trakterna förenat med alltför stor risk, när giftet, som utlägges, lätt kan av kreaturen förtäras, när de äro ute på bete. Likaså ha fall förekommit, då människor nära nog fått släppa livet till vid förtäring av bär, som antagligen blivit förgiftade av dylikt gift.

2) Fångst av räv i trampsax är förenat med alltför stort djurplågeri. Detta kan också i viss mån ha sitt berättigande.

Motionären har fångat ett 50-tal rävar i trampsax, varvid jag haft tillfälle att göra mina iakttagelser.

Den första tiden använde jag mig av trampsaxar med båge av 5 mm. tjocklek och 15 cm. båghöjd. På grund av att bågen var smal och hög, hände det någon gång, att benpipan på räven gick av. Jag skaffade mig då trampsaxar med en tjocklek av 8 mm. och en båghöjd av 10 cm. Vid fångst med dessa bågar hände det aldrig, att något ben slogs av, och detta på grund därav, att bågen slog ned på rävens fot, där den var stark och mjuk.

Som exempel på dessa bågars oförmåga att åsamka onödiga plågor kan jag nämna, att tvenne av mina hundar gingo i saxen. Den ena hunden bekom detta ej ett grand. Den andra hunden var något ofärdig strax efter losstagandet, men redan dagen därpå var den fullt färdig och återställd.

Påståendet att det skulle vara så stort djurplågeri att fånga räven i sax tror jag sålunda icke på. Man måste även i detta fall taga i betraktande, att även räven åsamkar djurplågeri och det icke av lindrigaste slag. På våren t. ex. träffar en räv på fågelkullar med 10 à 15 ungar. Då modern sätter sig till motvärn för att försvara sina ungar, faller hon offer för rävens mordlusta. Ungarna rädda sig så gott de kunna och krypa in under stenar och snår samt äro dömda att ömkligt svälta ihjäl. Vi måste tänka på, att här är det många små värnlösa liv, som långsamt plågas ihjäl.

Räven förökar sig i oroväckande grad i Norrland och hotar att göra slut på allt småvilt, försåvitt det icke tillåtes att fånga räv i trampsax.

På grund av vad som ovan anförts får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i jaktstadgan, att trampsax må användas för fångande av räv i Norrland och Dalarna; dock under villkor, att bågar av 8 mm. tjocklek användas samt att bågens höjd icke överstiger 10 cm.

Stockholm den 21 januari 1919.

P. J. Edberg
i Erikslund.